

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ing. J. S.**, bytem XXX, zastoupen JUDr. Petrem Voříškem, advokátem se sídlem Argentinská 38/286, Praha 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, Zborovská 11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2007, č.j. 125914/2007/KUSK OŽP/V-Bu,

t a k t o :

- I) Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 18.9.2007 č.j. 125914/2007KUSK OŽP/V-Bu se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II) Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 10. 640,- Kč. do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Voříška, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 18. 9. 2007, kterým bylo v odvolacím řízení změněno rozhodnutí Městského úřadu v Říčanech pod č.j. 307/2007/ovú-0394 ze dne 9. 7. 2007 tak, že doplnil podmínku „Oprávněný k odběru podzemních vod, tj. společnost VODOS, S.R.O. si pro realizaci výše uvedeného oprávnění opatří práva k nemovitostem potřebným k nakládání s vodami dohodou s jejich vlastníky“. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo společnosti VODOS, S.R.O. vydáno povolení podle ust. § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, k nakládání s podzemními vodami - k odběru podzemní vody z jímacího území Nučice - trubní studny N2, N3 a N4 v HGR 632, v kraji Středočeském, na pozemcích parc.č. 938/2, 677/6, 677/5, st. 126 v k.ú. Nučice a 613/4 v k.ú. Oleška. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání Ing. Jan S. s tím, že předpokladem pro vydání povolení k jakémukoliv nakládání s vodami je řádné vypořádání vztahů mezi žadatelem a vlastníky pozemků dotčených odběrem podzemních vod. Odvolací orgán však konstatoval, že jelikož ve věci šlo o povolení nikoliv vzdouvání vody, ale o odběr vod podzemních, žadatel nebyl povinen k žádosti o povolení odběru přikládat doklad o právu k pozemku, na které k odběru dochází. Napadeným rozhodnutím tak vodoprávní úřad nezaložil žadateli žádná práva k pozemkům žalobce, přesto se žalovaný rozhodl doplnit rozhodnutí o podmínku vyplývající z ust. § 11 odst. 2 vodního zákona.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce uvedl, že byl účastníkem vodoprávního řízení o žádosti žadatele o vydání povolení k nakládání s vodami – odběru podzemních vod mimo jiné z vrtu umístěného na pozemku žalobce. Vydáním povolení k tomuto nakládání s vodami vodoprávní úřad, resp. žalovaný reálně omezili vlastnické právo žalobce k dotčenému pozemku, čímž překročili svou pravomoc a porušili ustanovení Listiny základních práv a svobod. K odstranění této protiprávnosti nedošlo ani rozhodnutím žalovaného.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl žalobní námitky.

Při jednání dne 19. října 2010 oba účastníci setrvali na svých skutkových i právních závěrech. Zástupce žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Zástupce žalovaného navrhl zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních námitek, a dospěl k závěru, že rozhodnutí je nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost.

Žalobce v žalobě především namítl porušení ustanovení čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, když poukázal na to, že podle ust. § 11 odst. 2 vodního zákona samotné povolení k nakládání s vodami nezakládá práva k cizím pozemkům a stavbám. Z toho vyplývá, že vodní zákon není právním předpisem ve smyslu citované normy Listiny základních práv a svobod, na jehož základě by bylo možné nuceně omezit vlastnické právo třetích osob. Vydáním povolení k nakládání s podzemními vodami z jímacího vrtu na pozemku žalobce však vodoprávní úřad reálně omezil vlastnické právo žalobce k tomuto pozemku. Žalobci vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně vznikla povinnost strpět na svém pozemku odběr podzemních vod žadatelem, aniž by za takové omezení svého

vlastnického práva obdržel odpovídající náhradu. Vodoprávní úřad tím překročil svou pravomoc stanovenou vodním zákonem v rámci vodoprávního řízení, čímž porušil čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Vodoprávní úřad tím současně v rozporu s § 2 odst. 3 správního řádu dostatečně nešetřil práva žalobce nabytá v dobré víře, resp. do práv žalobce zasáhl, aniž by mu k tomu zákon stanovil podmínky. Jelikož se žalovaný v podstatě ztotožnil s názorem vodoprávního úřadu a jeho rozhodnutí potvrdil, vztahují se tyto výhrady také na rozhodnutí žalovaného.

Je-li jakákoliv zákonem upravená činnost spojena s užíváním cizí věci, pak již z ústavního pořádku vyplývá, že zde musí existovat zákonný důvod zakládající subjektivní právo provozovatele konkrétní činnosti cizí věc užívat a s tím spojená povinnost příslušného orgánu veřejné správy v řízení o povolení takové činnosti uvedený zákonný důvod zkoumat. Zákonný důvod k užívání pozemku žalobce musel existovat již v době povolení stavby a následné kolaudace vodního díla na pozemku žalobce, jehož prostřednictvím hodlá žadatel podzemní vody odebírat. Přes námitky žalobce vznesené v průběhu řízení žadatel právní skutečnost, na jejímž základě pozemek žalobce užívá, nedoložil, ani není žalobci známo, že by předložil kopii povolení stavby a kolaudační rozhodnutí, popřípadě zda ta byla vůbec vydána. Za stavu, kdy neexistuje žádná dohoda mezi žadatelem a žalobcem opravňující žadatele užívat pozemek ve vlastnictví žalobce a žadatel neprokázal, že by právo užívat pozemek vzniklo dříve jinou na základě právní skutečnosti, nemohl být ve vodoprávním řízení zjištěn takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu potřebném pro rozhodnutí. K odstranění této protiprávnosti nedošlo ani rozhodnutím žalovaného, který pouze žadateli uložil povinnost, aby dohodou se žalobcem protiprávní stav dodatečně odstranil. Z napadeného rozhodnutí přitom není zřejmé, v jaké lhůtě tak má žadatel učinit a jaký vliv bude mít na vydané povolení skutečnost, pokud tak žadatel neučiní. Ačkoliv žalobce deklaroval svou připravenost jednat se žadatelem a přestože navrhoval nařízení ústního jednání, správní orgány jednání nenařídily, čímž porušily ust. § a § 49 správního řádu.

Tyto námitky soud neshledal důvodnými.

Především je nutno konstatovat, že předmětem vodoprávního řízení, zahájeného na základě žádost společnosti VODOS, s.r.o. z 29.12.2006, bylo vydání povolení k nakládání s podzemními vodami na konkrétních pozemcích, včetně pozemku žalobce. Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami podle ust. § 8 až 16 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, (vodní zákon), je zcela nesporně veřejnoprávním aktem, jímž veřejná moc uděluje žadateli subjektivní právo nakládat s vodami, sledujíc veřejný zájem chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství.

Samotné povolení k nakládání s vodami tedy má pouze a právě tento veřejnoprávní rozměr, a vydáním povolení v souladu s vodním zákonem nijak nesouvisí s právy jiných osob soukromoprávní povahy, zejména je nezakládá, nemění ani neruší.

Není tedy pravdou, že by napadeným rozhodnutím, resp. rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce omezen na svých vlastnických právech, neboť těmito rozhodnutími bylo rozhodnuto pouze o tom, že státní správa povoluje žadateli, společnosti VODOS s.r.o. odběr podzemních vod. Žalobci nevznikla povinnost strpět na svém pozemku odběr podzemních vod, neboť podzemní vody nejsou součástí ani příslušenstvím tohoto

pozemku, a samotný pozemek není odběrem podzemních vod dotčen. Může však být dotčen existencí zařízení k odběru podzemních vod (studny apod.), a pokud by tedy měl žalobce za to, že je omezen ve svých vlastnických právech k pozemku tím, že na něm je umístěna studna, musel by brojít proti existenci této studny, nikoliv vůči povolení čerpat podzemní vody.

Tvrdil-li žalobce, že svým rozhodnutím vodoprávní úřad překročil svou pravomoc stanovenou vodním zákonem v rámci vodoprávního řízení, pak tato jeho námitka nemá oporu ve vodním zákoně. Žalobce ostatně necitoval ani neoznačil žádnou normu vodního zákona, kterou by měl vodoprávní úřad překročit. Pokud žalobce argumentoval porušením ust. § 11 odst. 2 vodního zákona, podle něhož „povolení k nakládání s vodami nezakládá práva k cizím pozemkům a stavbám ani nevzniká vodoprávnímu úřadu, správci vodního toku nebo vlastníku vodního díla právní povinnost náhrady oprávněným za nemožnost nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi“, pak jeho argumentace není srozumitelná. Vodoprávní úřad tuto normu zcela respektoval, neboť ve výroku jeho rozhodnutí není nic o tom, že by snad tímto rozhodnutím komukoliv zakládal práva k cizím pozemkům a stavbám.

Dále soud konstatuje, že názor žalobce, že předpokladem pro vydání povolení k nakládání s vodami je řádné vypořádání právních vztahů mezi žadatelem a vlastníky pozemků, dotčených odběrem podzemních vod, není podložen žádným odkazem na konkrétní normu vodního zákona. Pro úplnost lze poukázat na skutečnost, že žalobce ve svých námitkách ze dne 31. 5. 2007 poukazoval na ust. § 2 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 432/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle kterého žadatel předkládá k žádosti podle povahy druhu nakládání s vodami doklad, jímž prokáže právo k pozemkům a stavbám vzdouváním vody dotčeným, popřípadě, že podal návrh na jejich vyvlastnění nebo že učinil opatření k objasnění nejasných vlastnických vztahů k těmto pozemkům a stavbám nebo ke zjištění pobytu jejich vlastníků, nejsou-li mu známi.

Ze znění ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 2., resp. písm. b) vodního zákona však nesporně vyplývá, že pojem „vzdouvání“ se týká pouze povrchových vod, takže povinnost doložit právo k pozemkům a stavbám vzdouváním vody dotčeným má žadatel jen tehdy, žádá-li o povolení k nakládání s povrchovými vodami. Jelikož v projednávané věci bylo vedeno řízení o povolení k nakládání s podzemními vodami, tato povinnost žadateli nevznikla a vodoprávní úřad tedy neporušil zákon, jestliže vydal povolení, aniž by mu žadatel existenci takových práv k pozemku žalobce doložil.

Dále vodoprávní úřad ani žalovaný nepochybili v tom, že si od žadatele, společnosti VODOS s.r.o. nevyžádali doklad o právu využívat pozemek žalobce ani rozhodnutí týkající se povolení vodního díla a jeho kolaudace. Ani vodní zákon, ani předpis jej provádějící totiž neukládají žadatelům o povolení k nakládání s podzemními vodami povinnost takové skutečnosti dokládat, resp. nedávají správním orgánům pravomoc takové skutečnosti zjišťovat a takové podklady od žadatele vyžadovat. Jak je vyloženo výše, povolení k nakládání s vodami je veřejnoprávním povolením, jímž veřejná moc udílí subjektu soukromého práva pouze a právě subjektivní oprávnění nakládat s vodami, aniž by však výslovně řešila jiné právní otázky. V řízení o udělení povolení správní orgán hodnotí pouze to, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení, stanovené zákonem; existencí práv k užívání cizích věcí se tedy zabývá jen tehdy, pokud mu to zákon ukládá, což ale v projednávané věci nečiní.

Soud však shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost, proto, že jím žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že

do něj doplnil podmínku ukládající žadateli opatřit si práva k nemovitostem potřebným k nakládáním s vodami dohodou s jejich vlastníky.

Jak soud vyložil výše, v řízení o žádosti o povolení k nakládání s podzemními vodami se rozhoduje výlučně o veřejném subjektivním právu žadatele, a nerozhoduje se v něm o žádných soukromoprávních otázkách, zejména se jím neupravují žádné soukromoprávní vztahy. Podmínka doplněná žalovaným do rozhodnutí vodoprávního úřadu je však výhradně soukromoprávní povahy, přičemž nesrozumitelnou ji soud shledává proto, že do rozhodnutí ve veřejnoprávní věci vnáší k tíži žadatele, společnosti VODOS s.r.o. povinnost ve věci soukromého práva, aniž by bylo zřejmé, že k uložení takové povinnosti má vodoprávní úřad zmocnění v normách vodního zákona (jak je zřejmé, podmínka není odůvodněna odkazem na žádnou normu vodního zákona). Tato podmínka tedy součástí rozhodnutí o povolení k nakládání s podzemními vodami být nemůže, neboť to zákon nestanoví.

Městský soud v Praze tedy uzavřel své úvahy s tím, že podmínka stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 9. 2007 způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno, a současně věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního žalovanému k dalšímu řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000,- Kč a jednak z odměny advokátovi za tři úkony právní služby po 2100,- Kč, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, včetně sazby daně z přidané hodnoty; náhradu v celkové výši 10 640,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Petra Voříška, advokáta.

P o u č e n í: proti tomuto rozsudku je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku.
O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 19. října 2010

JUDr. Slavomír Novák
předseda senátu